

جمهوری اسلامی ایران
هیأت عالی بانک مرکزی

مشروح مذاکرات (عادی) بندهای ۱ و ۲ و ۳

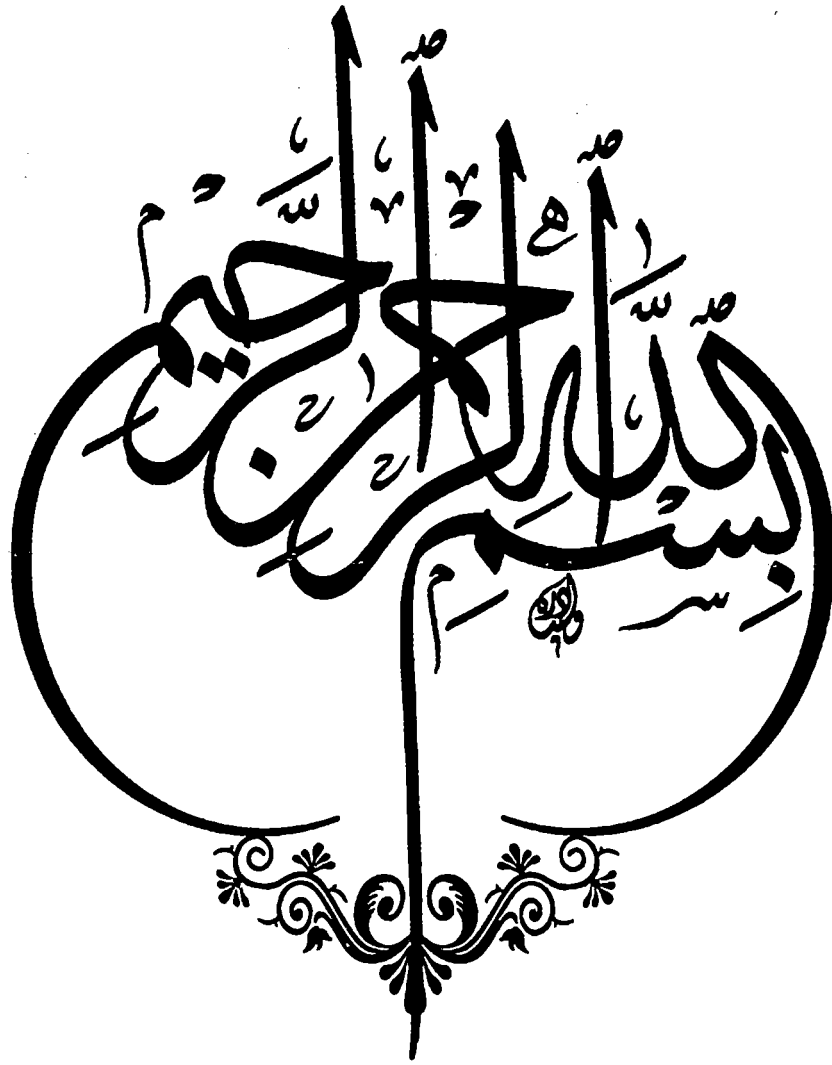
پنجاه و چهارمین جلسه هیأت عالی (فوق العاده) بانک مرکزی ج.ا.ا.

(مورخ ۱۴۰۴/۱۱/۲۱)

تهیه و تدوین:
مدیریت کل امور هیأت عالی و شوراها
بهمن ماه ۱۴۰۴

جمهوری اسلامی ایران
هیأت عالی بانک مرکزی

کتابخانه
دبیرخانه
هیأت عالی

جمهوری اسلامی ایران
بانک ملی مرکزی

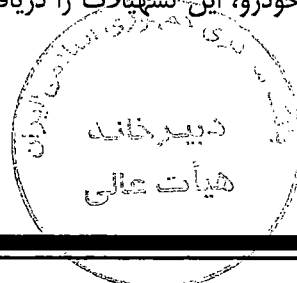
پنج‌شنبه و چهارمین جلسه هیأت عالی (فوق‌العاده) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در ساعت ۱۶ روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۰۴/۱۱/۲۱ با تلاوت آیاتی از کلام ... مجید و ذکر صلوات بر محمد و آل محمد (ص) شروع شد.

آقای دکتر همتی: عرض سلام و خیر مقدم دارم. پیشاپیش سالروز پیروزی انقلاب اسلامی را تبریک عرض می‌کنم. انشالله فردا همه دوستان در راهپیمایی شرکت کنند تا به دشمنان ثابت شود که کشور ایران همچنان پر قدرت پیش خواهد رفت.

دبیر هیأت عالی: بنده هم ایام الله دهه فجر را تبریک عرض نموده و همچنین پیشاپیش روز پیروزی انقلاب اسلامی و اعیاد شعبانیه را خدمت عزیزان تبریک عرض می‌کنم. در پنج‌شنبه و چهارمین جلسه هیأت عالی ۶ دستور کار داریم که البته با توجه برگزاری نشست ویژه سیاستگذاری پولی و ارزی بعد از این جلسه، با محدودیت زمان مواجه هستیم. دستور کار اول مربوط به آئین نامه اجرایی اصلاح بند (الف) ماده (۵۸) قانون بانک مرکزی است که موضوع آن حذف ۴ صفر از پول ملی می‌باشد. ضمناً خدمت آقایان دکتر اجتهادی و پشمچی به دلیل پیوستن به اعضای هیأت عامل بانک مرکزی تبریک می‌گویم.

آقای دکتر نوری: بسیاری از قطعه سازان خودرویی به دبیرخانه ستاد اقتصاد مقاومتی مراجعه کرده‌اند و اعلام ناراضایتی دارند که علی‌رغم مصوبه‌ای که هیأت عالی ابلاغ نمود، تسهیلاتی به قطعه سازان اعطا نشده است. بنده در جلسه‌ای که دیروز با این دو خودروساز داشتم، شرکت ایران خودرو اعلام نمود که بانک‌های عامل به وظیفه خود عمل کرده‌اند و این شرکت اعلام رضایت نمود. اما در خصوص شرکت سایپا چنین نیست. اگر صلاح می‌دانید دستور بفرمایید که مبادی ذیربط در بانک مرکزی این موضوع را بررسی کنند و در صورت صحت آن، اقدامات اصلاحی اتفاق بیافتد.

دبیر هیأت عالی: ۲ خط اعتباری به صورت مشروط برای شرکت‌های ایران خودرو و سایپا در نظر گرفته شد. شرکت ایران خودرو، این تسهیلات را دریافت نموده اما شرکت سایپا، اعلام کرده که موفق به دریافت این

بیت عالی بانک مرکزی

خط اعتباری نشده است. با بانک عامل مربوطه تماس گرفته شد و اعلام کردند ۳ همت پرداخت شده است. به ازای ۶ همت دیگر، چک برگشتی داشتند که مقرر شد چک‌های برگشتی خود را تعیین تکلیف کنند. در این صورت تا پایان همین هفته، ۶ همت باقی مانده نیز پرداخت خواهد شد.

آقای دکتر نوری: بنده در شورای پول و اعتبار با این قبیل پرداخت‌ها مخالفت قاطع نمودم. هدف اصلی بنده از طرح چنین موضوعی این بود که بفرمایید سرنوشت مصوبات دیگری که مشابه این قبیل مصوبات هستند، چه بوده است؟

دبیر هیأت عالی: هر موضوعی که مصوب می‌شود در کمتر از ۴۸ ساعت ابلاغ می‌گردد. بعد از ابلاغ، نامه پیگیری تهیه می‌شود. گزارشی در خصوص عملکرد هیأت عالی تهیه شده است که با توجه به وجود دستور کارهای فوری و مهم، مقرر شد در سالگرد اجرای قانون بانک مرکزی، آن را در جلسه هیأت عالی ارائه نمایم. آقای دکتر ماجد: با توجه به اینکه دستور جلسات متعددی وجود دارد، اگر اجازه بفرمایید از مقدمات گذر کنیم و وارد موضوع دستور کار شویم.

خانم محدث: موضوع تبصره (۵) قانون اصلاح بند (الف) ماده (۵۸) قانون بانک مرکزی در خصوص آئین نامه اجرایی حذف ۴ صفر می‌باشد. این آئین نامه در معاونت سیاست گذاری پولی نوشته شد و در کمیته اجرایی که متشکل از معاونت‌های محترم بانک مرکزی بود، بررسی و در نهایت در شورای سیاست گذاری پولی و ارزی بررسی شد تا برای تصویب در هیأت عالی طرح شود. طبق تبصره (۵)، پس از لازم الاجرا شدن قانون حذف ۴ صفر، ۳ ماه مهلت وجود دارد که آئین نامه اجرایی ابتدا به تصویب هیأت عالی و پس از آن به تصویب هیأت وزیران برسد. در ماده (۱) آئین نامه به تعاریف پرداخته شده است. مهم‌ترین تعریف در این قسمت مربوط به ریال قدیم و جدید است. در قانون از ریال جاری و ریال نام برده شده است. برای این که این موضوع برای مردم ملموس‌تر باشد و سردرگمی ایجاد نشود، ریال قدیم را معادل ریال جاری در قانون تعریف کرده و ریال جدید را معادل ریال تعریف نموده‌ایم.

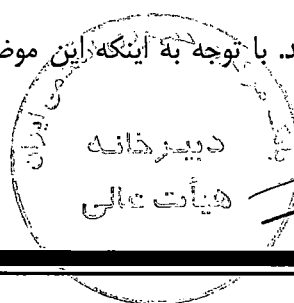
دبیرخانه
هیأت عالی

هیأت عالی بانک مرکزی

آقای دکتر همتی: چه کسی این عبارات را تعریف کرده است؟ این عبارات در قانون هم اشتباه است. آیا می‌توان مجدد موضوع را اصلاح و در مجلس شورای اسلامی تصویب کرد؟ این موضوع باعث سردرگمی مردم خواهد شد. ما از عبارت تومان استفاده کرده بودیم که مجلس هم آن را تصویب نموده بود اما به تأیید شورای نگهبان نرسید. باید در این خصوص تدبیر اساسی اندیشیده شود و اگر لازم باشد با مراجع ذیصلاح مجدداً مذاکره خواهیم کرد. علت استفاده از واژه تومان این بود که در حال حاضر، مردم به چک پول ۵۰ هزار تومانی، ۵۰ تومن می‌گویند. پیشنهاد بنده این است که همان تومان و ریال باقی بماند و در خصوص این بند به مصوبه قبلی مجلس ارجاع داده شود. طی درخواستی، قانون مربوطه اصلاح گردد و از ریال جاری و ریال به ریال و تومان تغییر نماید.

دبیر هیأت عالی: یک مسئله، تبدیل ریال به تومان است. مسئله دیگر این است که در دوران بعد از ۲ سال (تمهیدات اجرا) ۲ نوع ریال وجود خواهد داشت؛ ریال جدید و ریالی که از قبل وجود داشته است. طبق قانون برای تصویب این آئین نامه، ۳ ماه فرصت وجود داشت.

آقای دکتر بحرینی: به لحاظ مفهومی، لایحه اول دولت درست بود و در مجلس تصویب شد اما شورای نگهبان به آن ایرادی گرفت که باعث شد کار متوقف شود. در این فاصله نقل قولی شد که نمایندگان مجلس آن را اینطور برداشت کردند که مقام معظم رهبری با لفظ تومان مخالف هستند. به همین خاطر در بازنگری، با وجود آنکه شورای نگهبان به این موضوع ایرادی نگرفته بود، برخلاف آئین نامه داخلی این موضوع را هم تغییر دادند. اشکالی که جنابعالی به آن اشاره فرمودید، در مرحله اجرا حتماً پیش خواهد آمد. بنده از طرف هیأت عالی در جلسات مربوط به تدوین این آئین نامه حضور داشتم. با فرض آنکه قانون همین باشد، نهایت کاری که می‌توان کرد، تدوین همین آئین نامه است؛ چون در اینجا لفظی به جز ریال را به رسمیت نشناخته و فقط به ریال و ریال جاری اشاره کرده است. تفکیک این ۲ مفهوم برای مردم سخت خواهد بود به همین خاطر، همکاران بانک مرکزی در جلسات مربوط به تدوین آئین نامه به این نتیجه رسیدند که از لفظ جدید و قدیم استفاده کنند. با توجه به اینکه این موضوع مصوب هیأت دولت می‌شود و سپس در هیأت تطبیق مطرح

کمیسیون عالی بانک مرکزی

می‌گردد، ممکن است به علت آنکه لفظ قدیم و جدید در قانون وجود نداشته، توسط مجلس شورای اسلامی پذیرفته نشود. بهترین راه حل برای این موضوع مربوط به راهکاری است که آقای دکتر همتی برای اصلاح قانون مطرح کردند. اما مسئله این است که در تصویب آئین نامه مربوطه، اگر زمان را از دست بدهیم، ترک فعل بانک مرکزی و دولت اتفاق می‌افتد.

آقای دکتر محمودپناه: طبق تبصره (۵) قانون اصلاح، آئین نامه اجرایی این ماده ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن آن توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه می‌شود و پس از تأیید هیأت عالی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد؛ بنابراین، مدت زمان ۳ ماه، مربوط به بانک مرکزی می‌باشد.

آقای دکتر بحرینی: بنابراین باید در مسیر اصلاح قانون پیش برویم و راه حل آن را باید در دولت پیدا کرد.

آقای دکتر همتی: شخصی، نامه‌ای را به مقام معظم رهبری نوشته بودند که چرا دوباره بحث ریال و تومان مطرح شده است. جناب آقای حجازی این نامه را برای بنده فرستادند تا در خصوص آن بررسی صورت گیرد و نظر کارشناسی ارائه شود. بعد از اعلام نتیجه بررسی، مخالفتی از سوی ایشان مطرح نگردید. بنابراین با همان محتوا به تصویب مجلس رسید و شورای نگهبان هم در خصوص این مورد، ایرادی نگرفت. به نظر بنده به مصوبه قبلی مجلس استناد کنیم و از مجلس درخواست کنیم که این موضوع را اصلاح کند.

آقای دکتر نوری: در تبصره (۴)، اشاره شده که بانک مرکزی موظف است ظرف دو سال از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، ترتیبات اجرایی لازم را جهت آغاز دوره گذار فراهم کند. تا خرداد سال ۱۴۰۵ فرصت وجود دارد. آیا اجازه داریم برخلاف نص صریح قانون موضوعی را تصویب کنیم؟ بنده هم با آقای دکتر همتی موافق هستم اما آیا از نظر حقوقی می‌توانیم برخلاف نص صریح قانون آیین نامه را تصویب کنیم؟

خانم محدث: زمانی که بحث تغییر ریال به تومان بود، هیچگونه سردرگمی ایجاد نشد. در لایحه جدید واژه‌های ریال جاری و ریال جایگزین گردید. برای اینکه سردرگمی دوره گذار را از بین ببریم به جای ریال جاری از

ریال قدیم و به جای ریال از ریال جدید استفاده کردیم.

دبیرخانه
هیأت عالی

بنیاد عالی بانک مرکزی

دبیر هیأت عالی: با همین ترتیبی که در آیین نامه نوشته شد، پیش می‌رویم تا زمانی که قانون اصلاح گردد. با توجه به اینکه این موضوع باید اجرا شود، باید به گونه‌ای تدوین گردد که مشتری دچار سردرگمی نشود.

خانم محدث: در ماده (۱)، قرآن، نرخ تبدیل و برچسب گذاری دوگانه قیمت‌ها نیز تعریف شده است. دوره آماده‌سازی قبل از دوره گذار می‌باشد و دو سال مهلت دارد. دوره گذار، دوره گردش موازی و اعتبار همزمان ریال قدیم و جدید است و حداکثر سه سال می‌باشد. کل این دوره، پنج سال زمان می‌برد. اسکناس بین نسلی و اسکناس و مسکوکات نسل جدید نیز تعریف شده است. ماده (۲) عبارت است از: کلیه اشخاص و دستگاه‌های موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و مستثنیات آن، نهادهای مالی موضوع بند (ج) ماده (۱) قانون تامین مالی تولید و زیرساخت‌ها، کلیه اشخاص تحت نظارت بانک مرکزی و کلیه اشخاص و دستگاه‌هایی که به نحوی از انحا تحت مالکیت، مدیریت و نظارت عمومی هستند و کلیه تشکل‌های حرفه‌ای و صنفی و همچنین کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی و بخش دولتی، عمومی، تعاونی و خصوصی مکلفند در دوره آماده‌سازی و گذار جهت اجرای قانون، همکاری لازم را با بانک مرکزی معمول دارند و دستورالعمل‌ها و ترتیبات اجرایی ابلاغی بانک مرکزی در این خصوص که مرتبط با وظایف و اختیارات آن هاست را اجرا نمایند.

آقای دکتر نوری: دادستان محترم از بنده سوال کردند که آیا در روند تدوین آیین نامه حضور داشته‌ام یا خیر؟ بنده اعلام کردم که حضور نداشتم.

دبیر هیأت عالی: حدود ۱۰ روز پیش، دعوتنامه به همراه مستندات مربوطه ارسال شده است.

آقای دکتر نوری: در جلسه‌ای از هیأت عالی مقرر شد که بنده در جلسات حضور داشته باشم که در آن زمان وزارت امور اقتصادی و دارایی اعلام کرد که آقای دکتر مرادپور هم به عنوان نماینده آن وزارتخانه در جلسات حضور داشته باشند. آقای دکتر پورمحمدی هم اشاره کردند که نماینده ایشان در جلسات حضور داشته باشند.

جمهوری اسلامی ایران
بانک ملی بانک مرکزی

دبیرخانه بانک مرکزی در تاریخ ۱۲ بهمن ۱۴۰۴ این دعوتنامه را به همراه مستندات ارسال نموده است؛ لکن، با توجه به فرآیند اداری، این مستندات در تاریخ ۱۹ بهمن ۱۴۰۴ خدمت دادستان محترم رسیده است. مطالعه این حجم از مستندات و مشخص کردن ابهامات آن در این زمان اندک امکان پذیر نیست؛ به همین دلیل باید بند به بند آیین نامه توضیح داده شود و دوستان نفرمایند که در جلسه توضیح داده شده است.

آقای دکتر همتی: مشکلی نیست، بند به بند توضیح بدهید.

خانم محدث: کلیت ماده (۲) این است که دستگاهها را به رعایت دستورات اجرایی که بانک مرکزی می‌دهد، ملزم می‌کند.

آقای دکتر همتی: آقای دکتر مرادپور می‌فرمایند که در قسمتی نوشته شده «کلیه اشخاص و دستگاههایی که تحت مالکیت هستند». منظور از اشخاص تحت مالکیت چیست؟

خانم محدث: در قانون اشخاص تحت نظارت وجود دارد.

دبیر هیأت عالی: یک سری دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) وجود دارند. با توجه به اینکه این قانون در حال تغییر است، اتحادیه یا صنفی هم وجود دارند که مشمول این قانون می‌شوند که اینها مشمول موضوع ماده (۵) نمی‌شوند؛ لذا، به عبارت «کلیه اشخاص» اشاره شده است.

آقای دکتر پورمحمدی: به کلیه تشکلهای حرفه‌ای، صنفی و همچنین اشخاص حقیقی و حقوقی اشاره شده است. فعالیتی که باید انجام شود آماده سازی و گذار می‌باشد؛ بنابراین، عبارت «کلیه اشخاص» اضافی است. آقای دکتر اجتهادی: عبارت «از قبیل» را اضافه کنیم، بهتر است. بعد از کلمه کلیه اشخاص، «و» برداشته شود و «از قبیل» جایگزین گردد.

خانم محدث: ماده (۳) - الزامات دوره آماده سازی اجرای حذف چهار صفر از پول ملی شامل موارد زیر است:

۱- بازطراحی و آزمون سامانه ها، نرم افزارها و سخت افزارها و سایر موارد مرتبط بر حسب واحد پول ریال جدید توسط کلیه اشخاص و دستگاه های مرتبط موضوع ماده (۲) این آئین نامه.

۲- برگزاری دوره های آموزشی اختصاصی برای کارکنان شبکه بانکی، حسابداران، ممیزان مالیاتی، نهادهای نظارتی، سایر فعالان اقتصادی و ذینفعان توسط نهادهای مربوطه.

۳- اجرای برچسب گذاری دوگانه قیمت ها بر اساس نرخ تبدیل، حداقل ۳ ماه قبل از شروع دوره گذار تا حداقل پایان سال اول دوره گذار به منظور آشنایی تدریجی عموم مردم، بنگاه های اقتصادی و دستگاه های اجرایی با واحد پول جدید؛ یعنی، برچسب گذاری دوگانه از ۳ ماه قبل تا حداقل پایان سال اول، انجام می شود.

۴- زمان آغاز دوره گذار حداقل چهارماه قبل از شروع، از طریق روزنامه رسمی، درگاه های الکترونیکی و صداوسیما جمهوری اسلامی ایران به صورت عمومی توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می شود.

آقای دکتر مرادپور: در اینجا به موضوع ماده (۲) اشاره شده است. در ماده (۲) گفته شده که همه اشخاص حقیقی و حقوقی که در ایران وجود دارند. در ماده (۳) اشاره شده که یکی از تکالیف اشخاص، بازطراحی و آزمون سامانه ها می باشد. این یعنی همه اشخاص حقیقی، بازطراحی و آزمون سامانه ها را انجام بدهند.

آقای دکتر نوری: در بند ۲ این ماده، برگزاری دوره های آموزشی اختصاصی را به صورت مصداقی بیان نکنید و به تشخیص بانک مرکزی بگذارید. ممکن است تعداد افرادی که شامل این موضوع می شوند، به مراتب افزایش یابد. بهتر است آن را مختصر کنید و به تشخیص بانک مرکزی قرار بدهید.

آقای دکتر همتی: در آن صورت افراد مختلف با بانک مرکزی نامه نگاری خواهند کرد که آیا مشمول می شوند یا خیر؟

آقای دکتر نوری: پس عبارت «از قبیل» را اضافه کنید.

آقای دکتر همتی: موافقم.

بنیاد عالی بانک مرکزی

دبیر هیأت عالی: پس این بند، به این شرح تغییر می‌کند: «برگزاری دوره‌های آموزشی اختصاصی برای کارکنان شبکه بانکی و سایر ذینفعان از قبیل» و ادامه جمله به همان شکل قبلی باقی بماند.

آقای دکتر همتی: بند ۱ ماده (۳) چطور؟

آقای دکتر مرادپور: بند ۱ هم از نظر معنایی مشکل دارد.

دبیر هیأت عالی: با توجه به اینکه در ماده (۲) ویرایش انجام شد، این موضوع حل می‌شود.

آقای دکتر همتی: اگر بند ۱ ماده (۳) به همین شکل باقی بماند، تعداد افراد مشمول زیاد می‌شود و عملاً مفهومی ندارد. بهتر است عبارت «اشخاص مرتبط که به سامانه نیاز دارند» جایگزین شود.

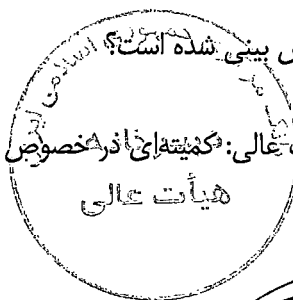
دبیر هیأت عالی: دستگاه‌های موضوع ماده (۲) حذف و «توسط دستگاه‌ها و نهادهای مرتبط» جایگزین گردد.

خانم محدث: تبصره (۱) ماده (۳) - سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان، وزارت صمت، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، نهادهای عمومی غیردولتی و سایر وزارتخانه‌ها حسب تشخیص بانک مرکزی با همکاری سایر نهادهای مربوطه مکلف هستند در خصوص اجرای ماده (۳) این آئین نامه ترتیبات اجرایی لازم را اتخاذ کرده و رویه‌های مرتبط را حداکثر تا ۶ ماه قبل از شروع دوره گذار تدوین و ابلاغ کنند. این سازمان‌ها موظفند گزارش اقدامات انجام شده را به صورت ماهانه به بانک مرکزی ارائه نمایند.

آقای دکتر همتی: دوره گذار چه زمانی شروع می‌شود؟

خانم محدث: بعد از اینکه این ۲ سال گذشت؛ یعنی، از آذر ماه سال ۱۴۰۶ دوره گذار شروع می‌شود.

آقای دکتر همتی: آیا در بانک مرکزی، به غیر از حوزه مربوطه، مجموعه‌ای منسجم برای بررسی، گزارش‌دهی

و اجرا پیش بینی شده است؟ این سازمان

دبیر هیأت عالی: کمیته‌ای آذر مخصوص این موضوع در هیأت عامل تصویب شد.

آقای دکتر همتی: این موضوع خارج از عهده کمیته بوده و سازمان و مرکزی برای آن لازم است.

خانم محدث: ستاد پیش بینی شده بود.

آقای دکتر همتی: با ایجاد ستاد هم امورات انجام نمی‌شود. این موضوع، عملیات اجرایی دارد و باید مرکز یا سازمانی وجود داشته باشد که همه روزه، موضوع را پیگیری کند.

خانم محدث: در حال حاضر، دبیرخانه‌ای متشکل از چهار کمیته وجود دارد.

آقای دکتر همتی: بی فایده است. باید تشکیلات وجود داشته باشد و کارشناس برای آن در نظر گرفته شود. باید این موضوع پیش‌بینی شود و مدیری وجود داشته باشد که پاسخگو باشد.

دبیر هیأت عالی: موضوع را در هیأت عامل مطرح خواهیم کرد.

آقای دکتر اجتهادی: در خصوص تبصره (۱)، آیا دستگاه‌هایی که اشاره شده است، موضوعیت دارد؟ از طرف دیگر، سازمان حمایت از مصرف کنندگان زیر مجموعه وزارت صمت می‌باشد.

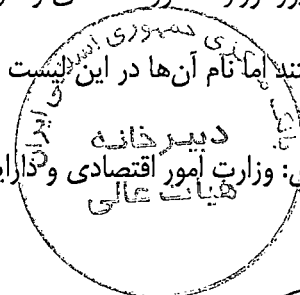
دبیر هیأت عالی: این موارد مورد بحث و بررسی قرار گرفته‌اند و با دلایل خاصی که وجود داشت این دستگاه‌ها را در فهرست قرار داده‌اند.

آقای دکتر اجتهادی: ممکن است دستگاه‌های دیگری نیز وجود داشته باشند که نام آن‌ها در این فهرست ذکر نشده است. بهتر است عبارت «از قبیل» به این تبصره اضافه شود.

آقای دکتر همتی: «سازمان حمایت از مصرف کنندگان» را از این لیست حذف کنید. در انتهای تبصره اشاره شده است که «به تشخیص بانک مرکزی» می‌باشد.

آقای دکتر مرادپور: وزارت امور اقتصادی و دارایی، جامعه حسابداران رسمی و غیره از وزارت میراث فرهنگی با اهمیت‌تر هستند اما نام آن‌ها در این لیست وجود ندارد.

آقای دکتر همتی: وزارت امور اقتصادی و دارایی را هم اضافه کنید.

بنیاد عالی بانک مرکزی

دبیر هیأت عالی: وزارت امور اقتصادی و دارایی را اضافه و سازمان حمایت از مصرف کنندگان را حذف کنید؛ همچنین اتاق‌های بازرگانی و تعاون و اصناف را هم اضافه کنید.

خانم محدث: تبصره (۲) ماده (۳) - در برجسب گذاری دوگانه قیمت‌ها، بایستی ابتدا ریال جدید و سپس ریال قدیم به نحوی که قابل تمایز باشد، درج گردد.

ماده (۴) - در دوره گذار، تمامی حساب‌های بانکی، قراردادهای رسمی، تعهدات مالی، پرداخت‌ها، گزارش‌های رسمی، اسناد مالی و حسابداری و کلیه اسناد رسمی که متضمن بیان مبالغ (ارزش) است، بر مبنای دستورالعملی که توسط بانک مرکزی با همکاری سایر نهادهای مربوطه ظرف مدت حداکثر شش ماه پس از تصویب این آیین‌نامه تدوین و ابلاغ می‌گردد، تنظیم می‌شوند.

ماده (۵) - دستورالعمل‌های لازم در خصوص به‌روزرسانی خدمات بانکی از سوی بانک‌ها و موسسات اعتباری، توسط بانک مرکزی ظرف مدت حداکثر شش ماه پس از تصویب این آیین‌نامه به شبکه بانکی و پرداخت ابلاغ خواهد شد.

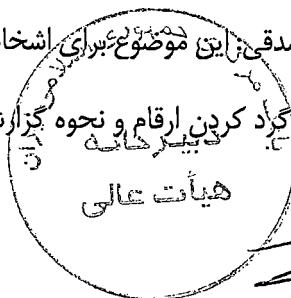
دبیر هیأت عالی: چرا از واژه «پرداخت» استفاده شده است؟

آقای بیات ترک: منظور نظام پرداخت است.

دبیر هیأت عالی: واژه «نظام» را اضافه کنید.

خانم محدث: ماده (۶) - نحوه گزارشگری مالی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی که مکلف به ارائه صورت‌های مالی هستند، تابع رویه ای است که توسط بانک مرکزی با همکاری سازمان حسابرسی ظرف مدت حداکثر شش ماه پس از تصویب این آیین‌نامه، تدوین و ابلاغ می‌گردد.

آقای دکتر صدقی: این موضوع برای اشخاص تحت نظارت است و برای موارد غیر از این مورد، نکته‌ای نداریم. در خصوص گزارشگری مالی هم مسئله وجود دارد.

آقای دکتر همتی: این موضوع به نحوه گزارشگری مالی چه ارتباطی دارد؟

آقای دکتر صدقی: قبلاً صورت‌های مالی نمونه ارائه شده است.

آقای دکتر همتی: در صورت‌های مالی که اعداد و ارقام را گرد نمی‌کنند.

آقای دکتر مرادپور: این موضوع نحوه گزارشگری مالی نیست و قبلاً مشخص شده است. در خصوص گرد

کردن ارقام، سازمان حسابرسی باید نظر بدهد.

دبیر هیأت عالی: منظور از ماده (۶) همان گرد کردن است.

خانم محدث: در دوره گذار، در گزارشگری مالی به جای دو ستون باید چهار ستون وجود داشته باشد.

آقای دکتر صدقی: قبلاً به بانک‌ها صورت‌های مالی نمونه داده‌ایم و زمانی که ریال جدید وجود داشته باشد،

برای مقایسه با سال گذشته که ریال قدیم بوده است باید ستون اضافه شود و قالب گزارشگری تغییر خواهد

کرد.

آقای دکتر نوری: می‌توان به جای نحوه گزارشگری از عبارت «تغییرات شکلی گزارشات مالی» استفاده کرد؛

چون دو ستون به چهار ستون تغییر خواهد کرد و این یک تغییر شکلی است و محتوایی نمی‌باشد.

آقای دکتر پورمحمدی: چه نیازی به وجود ماده (۶) می‌باشد؟ این ماده در دسر ساز خواهد شد و بهتر است آن

را حذف کنید.

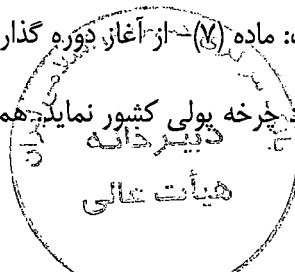
دبیر هیأت عالی: ماده (۶) را حذف کنید.

آقای دکتر همتی: بنده هم از ابتدا مخالف درج بعضی از بندها بودم؛ به دلیل اینکه معتقدم نیازی به طرح

بعضی از آن‌ها در هیأت دولت نمی‌باشد.

خانم محدث: ماده (۶) از آغاز دوره گذار، بانک مرکزی مکلف است به تدریج اسکناس‌ها و مسکوکات نسل

جدید را وارد چرخه پولی کشور نماید. همچنین در این دوره، طریقه جمع آوری و شرایط خروج اسکناس‌ها

بنیاد عالی بانک مرکزی

و سکه های ریال قدیم از جریان، بر طبق مفاد بندهای «خ» و «د» ماده (۵۸) قانون بانک مرکزی حسب مورد، تعیین یا اجرا می شود.

تبصره- اسکناس های بین نسلی تا پایان چرخه عمر خود در دوران گذار و پس از آن، به تشخیص بانک مرکزی معتبر و قابل استفاده خواهند بود.

آقای دکتر همتی: این ماده هم جز وظایف بانک مرکزی است. هدف از تدوین این آیین نامه این است که سازمان های دیگری که قرار است فعالیتی را در خصوص اجرای آن انجام دهند، آگاه شوند.

دبیر هیأت عالی: ماده (۷) هم حذف شود.

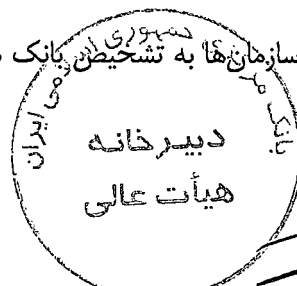
خانم محدث: با حذف این ماده سوال ایجاد می شود که اسکناس ها تا چه زمانی منتشر شوند؟

آقای دکتر همتی: سازمان تولید اسکناس و مسکوک زیر نظر بانک مرکزی است و خود بانک می تواند طی بخشنامه ای، برنامه زمانبندی برای انجام چنین اموری را تدوین کند و نیازی به طرح موضوع در هیأت دولت نیست.

خانم محدث: ماده (۸)- پایان دوره گذار به طور رسمی توسط بانک مرکزی از طریق روزنامه رسمی، درگاه های الکترونیکی و صداوسیما جمهوری اسلامی ایران اعلام می شود. با پایان دوره گذار، قوه ابراء ریال قدیم زایل شده و در کلیه امور مالی و معاملاتی، قوانین، مقررات، اسناد و گزارش های منتشره، ریال جدید ملاک اعتبار است.

تبصره - پس از پایان دوره گذار، در کلیه قوانین، مقررات، رویه های جاری کشور، اسناد مالی و کلیه اسناد رسمی که متضمن بیان مبالغ (ارزش) است که ارجاعی به ریال (ریال قدیم) به عنوان واحد رسمی پول ملی شده، مبالغ بر مبنای ریال جدید مبتنی بر نرخ تبدیل، محاسبه می گردد.

ماده (۹)- کلیه نهادهای مالی و بیمه ای از جمله سازمان بورس و اوراق بهادار، سازمان امور مالیاتی و سایر نهادها و سازمان ها به تشخیص بانک مرکزی مکلف اند با هماهنگی با بانک مرکزی، ترتیبات اجرایی لازم

هیأت عالی بانک مرکزی

درخصوص تطبیق با قانون اصلاح بند (الف) ماده (۵۸) قانون بانک مرکزی را حداکثر تا ۶ ماه پس از ابلاغ این آئین نامه اعمال نمایند.

ماده (۱۰)- سازمان برنامه و بودجه مکلف است ردیف بودجه ای لازم جهت پیاده سازی قانون اصلاح بند (الف) ماده (۵۸) قانون بانک مرکزی را از سال ۱۴۰۵ در بودجه سالانه دولت، برای بانک مرکزی و کلیه دستگاه‌های اجرایی مشمول این آئین نامه لحاظ نمایند.

آقای دکتر پورمحمدی: آیا این بند تکراری نیست؟

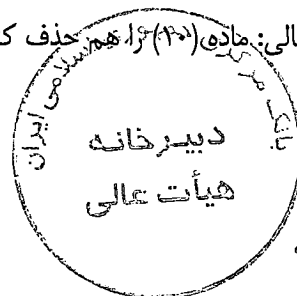
خانم محدث: این موضوع مربوط به گرد کردن می‌باشد و برای اینکه از واژه گرد کردن به دلیل ابهامی که به وجود می‌آورد، استفاده نشود از واژه «تطبیق» استفاده شده است. ممکن است بازار سهام به جای حذف چهار صفر، بلوک‌ها را به صورت هزار تایی در نظر بگیرد. از جمله مواردی که در بازار سهام حائز اهمیت است، بحث کارمزدها می‌باشد که به صورت جزئی مطرح می‌گردد و دیگری هم قیمت سهام می‌باشد که با توجه به خرد بودن عدد آن، با حذف چهار صفر ممکن است مشکلاتی ایجاد شود.

آقای دکتر نادعلی: ممکن است دستگاهی برای اجرای این موضوع نیاز داشته باشد که نرم افزار یا سامانه جدیدی را استفاده کند.

آقای بیات ترک: بعضی از سازمان‌ها شناسه پرداختی تولید می‌کنند که وابسته به مبلغ است. بهترین راه حل در حال حاضر این است که چهار رقمی که قرار است دچار تغییر شود، از کسر سه رقم به چهار رقم تغییر کند تا شناسه پرداختی که قبل از دوره گذار تولید کرده‌اند، بعد از دوره گذار هم معتبر باشد. چنین سازمان‌هایی باید الزامات بانک مرکزی را رعایت کرده و تغییرات لازم را اعمال کنند.

آقای دکتر همتی: ماده (۹) را حذف کنید.

دبیر هیأت عالی: ماده (۴۰) را هم حذف کنید.

هیأت عالی بانک مرکزی

خانم محدث: ماده (۱۱) - در اجرای حذف چهار صفر، تطبیق ارقام واحد پول قدیم به جدید (نحوه گرد کردن مبالغ کمتر از یک قران) بر اساس شیوه نامه اجرایی خواهد بود که توسط بانک مرکزی ظرف مدت حداکثر شش ماه پس از تصویب این آیین نامه، تدوین و پس از تصویب هیأت عالی ابلاغ می گردد.

ماده (۱۲) - بانک مرکزی موظف است تدابیر لازم برای هماهنگی با بانک های مرکزی و نهادهای مالی بین المللی (از جمله صندوق بین المللی پول، بانک جهانی، هیأت خدمات مالی اسلامی و SWIFT) که طبق قانون به عنوان نماینده کشور در آنها تعیین شده است، در زمینه اطلاع رسانی و به روزرسانی داده های جهانی مربوط به ایران را اتخاذ کند.

تبصره - بانک مرکزی موظف است اقدامات لازم جهت اخذ کد جدید بین المللی واحد پول ایران را مطابق استاندارد ISO ۴۲۱۷ از سازمان بین المللی استاندارد و بدون تغییر نام «ریال» انجام دهد.

دبیر هیأت عالی: ماده (۱۲) را هم حذف کنید. آئین نامه به اتمام رسید.

آقای دکتر همتی: دوستانی که موافق هستند، رأی بدهند.

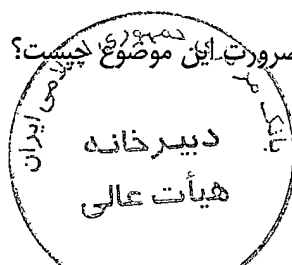
دبیر هیأت عالی: با اجماع تصویب شد.

آقای دکتر همتی: باید به سمتی برویم که از تشریفات و تدوین بیش از اندازه آیین نامه ها فاصله بگیریم.

دبیر هیأت عالی: آقای دکتر ماجد، لطفاً مقدماتی در خصوص موضوع بعدی ارائه فرمایید.

آقای دکتر ماجد: مقرر شده بود فعالیت بانک های قرض الحسنه در بازار بین بانکی از بانک های معمول جدا شود. شیوه نامه مربوط به این موضوع توسط همکاران محترم حوزه نظارت در حال تدوین است. قبلاً مصوبه ای مبنی بر اجرایی شدن این موضوع وجود داشت؛ لکن، همکاران بنده درخواست دارند که تا زمان تصویب شیوه نامه، اجرای این موضوع به تعویق بیافتد.

آقای دکتر همتی: ضرورت این موضوع چیست؟

هیأت عالی بانک مرکزی

آقای دکتر نوری: اگر قاعده‌ای گذاشته نشود و مجوزی اعطا نگردد و ۳ ماه بعد موضوع مطرح شود، به ازای این ۳ ماه تخلف محسوب شده و موضوع باید در هیأت انتظامی مطرح گردد.

آقای دکتر بحرینی: تا زمان تصویب شیوه‌نامه چقدر مهلت نیاز است؟

دبیر هیأت عالی: تا پایان سال جاری.

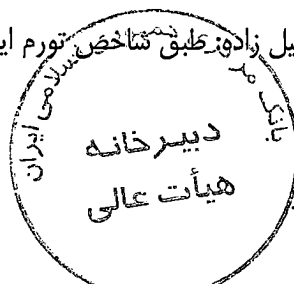
آقای دکتر همتی: تا پایان فروردین ماه ۱۴۰۵ بهتر است.

دبیر هیأت عالی: تا پایان فروردین ماه ۱۴۰۵ با نظارت معاونت تنظیم گری و نظارت. دوستانی که موافق هستند، رأی بدهند؛ تصویب شد. موضوع بعدی در خصوص «حد نصاب لزوم ارائه صورت‌های مالی حسابرسی شده در زمان اخذ تسهیلات» می‌باشد؛ لطفاً، همکاران حوزه تنظیم‌گری و نظارت توضیحات لازم را ارائه نمایند.

آقای دکتر اسماعیل زاده: در سال ۱۳۹۰ مصوبه شورای پول و اعتبار وجود داشت که موضوع آن به این شرح است که هر شخصی که بخواهد بیش از یک میلیارد تومان وام دریافت کند، باید صورت‌های مالی حسابرسی شده ارائه کند. با توجه به شرایط تورم، این میزان در سال ۱۳۹۸ به مبلغ ۵ میلیارد تومان رسید و از سال ۱۳۹۸ تغییری نکرد. در کمیسیون مقررات، پیشنهاد مبلغ ۱۵ میلیارد تومان ارائه شد که در شورای تنظیم‌گری و نظارت بانکی به مبلغ ۱۰ میلیارد تومان کاهش یافت؛ یعنی، اشخاصی که می‌خواهند بیش از ۱۰ میلیارد تومان وام دریافت کنند، باید صورت‌های مالی حسابرسی شده ارائه نمایند. اخیراً، برای کارگروه امنیت، ۱۵ میلیارد تومان را تصویب کردیم. هر تصمیمی که اعضای محترم در خصوص مبلغ ۱۰ یا ۱۵ میلیارد تومان اتخاذ کنند، مبنا قرار خواهد گرفت.

آقای دکتر همتی: چرا ۱۰ میلیارد تومان؟

آقای دکتر اسماعیل زاده: طبق نتایج تشخیص تورم این مبلغ باید به ۲۵ تا ۳۰ میلیارد تومان افزایش یابد.

هیأت عالی بانک مرکزی

آقای دکتر نادعلی: طبق شاخص‌های اقتصادی این مبلغ باید بیش از ۱۰ میلیارد تومان باشد ولی صف تقاضا برای تسهیلات بالا می‌باشد و به همین دلیل تصمیم گرفته شد که اگر به تسهیلات بیش از ۱۰ میلیارد تومان نیاز است، باید شخص حقوقی باشد و صورت‌های مالی حسابرسی شده داشته باشد. اگر این رقم به ۲۵ میلیارد تومان افزایش پیدا کند، فشار بر منابع بانک‌ها نیز افزایش خواهد یافت.

آقای دکتر پورمحمدی: در دهه ۸۰ و ۹۰ به دلیل اینکه بسیاری از شرکت‌های موجود در کشور به دنبال داشتن صورت‌های مالی و تشکلات نبودند، این درخواست از سوی سازمان حسابرسی و وزارت امور اقتصادی و دارایی مطرح شد تا به عنوان ابزاری برای نظم‌دهی شرکت‌ها استفاده شود. در حال حاضر چنین چیزی وجود ندارد. ممکن نیست که شرکتی شخصیت حقوقی داشته باشد اما فاقد صورت‌های مالی حسابرسی شده باشد. همچنین لازم به ذکر است بسیاری از مشاغل از جمله حوزه فناوری اطلاعات و هوش مصنوعی در این مباحث حضور ندارند؛ بنابراین، باید شاخصی، به عنوان مثال شاخص تورم در نظر گرفته شود، تا این موضوع هر سال مطرح نگردد.

آقای دکتر نادعلی: شرکتی که صورت‌های مالی دارد بهتر از شرکت‌های کاغذی است.

آقای دکتر پورمحمدی: اگر سیاست بانک مرکزی این است که فقط به اشخاص حقوقی دارای صورت‌های مالی حسابرسی شده تسهیلات پرداخت شود، مشکلی نیست اما زمانی که شاخص گذاشته می‌شود، باید قابل دفاع و معنادار باشد؛ مثلاً تورم، حوزه فعالیت شخص و غیره. باید مبنایی برای اعطای تسهیلات وجود داشته باشد.

آقای دکتر دانش جعفری: باید مصوبه به گونه‌ای تنظیم شود که هر سال برای افزایش رقم مجدد مطرح نگردد و مبنایی برای افزایش آن در نظر گرفته شود. برای اینکه به منابع بانک‌ها فشار وارد نشود، می‌توان قیدی را در آن درج کرد.

بنیاد عالی بانک مرکزی

آقای دکتر همتی: آیا بانک حاضر است بدون وجود صورت‌های مالی حسابرسی شده تسهیلات پرداخت کند؟ باید به بانک‌ها ابلاغ شود که بدون وجود صورت‌های مالی حسابرسی شده تسهیلات پرداخت نگردد.

آقای دکتر ماجد: بنده در خصوص عدد تسهیلات، نکته‌ای ندارم اما اگر اشخاص در میانه سال برای دریافت تسهیلات مراجعه کنند، تراز آزمایشی ارائه می‌کنند که اعتبار آن توسط هیچ مرجعی سنجیده نمی‌شود. در حال حاضر، قانون مالیات‌ها اشاره دارد که مؤدیان باید تمام مبادلات و خرید و فروش‌های خود را در سامانه ثبت کنند. تأکید بنده این است که تراز آزمایشی و صورت‌های مالی از سامانه مؤدیان اخذ گردد؛ در این صورت شرکت‌های کاغذی درخواستی نخواهند داد و صورت‌های مالی دارای اعتبار خواهند بود.

آقای دکتر نوری: حسن دیگر فرمایش آقای دکتر همتی این است که شاخص بهبود فضای کسب و کار در داخل و خارج از کشور ارتقا پیدا می‌کند. یکی از شاخص‌ها در کسب و کار، سهولت دسترسی به تسهیلات است. این موضوع باعث ارتقای تجارت می‌شود. می‌توان در متن مصوبه اشاره کرد که «با استناد و استفاده از گزارش حسابرس مستقل»؛ حسابرس مستقل ممکن است چندین بند شرط در حسابرسی خود در نظر بگیرد. اگر بانک بخواهد به این موارد عمل کند، عملاً نباید به شرکت تسهیلات پرداخت کرد.

آقای دکتر بحرینی: این مواردی که اشاره شد امور را برای کسب و کارها با سختی مواجه می‌کند. همان شاخصی که آقای دکتر پورمحمدی فرمودند، یعنی شاخص تورم، مناسب است.

آقای دکتر نوری: یعنی صورت‌های مالی حسابرسی شده اخذ شود و از آن استفاده نگردد؟

آقای دکتر قوامی: قبلاً در قانون مالیات‌های مستقیم از این موضوعی که می‌فرمایید استفاده می‌کردند و این مسئله یک الزام بود. بعدها قانون را اصلاح کردند و اعلام نمودند که ضرورتی وجود ندارد.

آقای دکتر محمودپناه: زمانی که در خصوص این موضوع در شورا تصمیم گرفته شد، بحث این بود که نظام اعتبارسنجی در تشخیص اعتبار مشتری‌ها ناقص است. شرکت‌های اعتبارسنجی گاهی در موارد مختلف آمارهای مختلف می‌دهند و دارای نظام منسجمی نیستند. این مورد به عنوان مبنای اعتبارسنجی هم در نظر گرفته

می‌شود؛ یعنی مبنایی شود برای اینکه دستگاهی خارج از بانک، مثلاً سازمان حسابرسی، بر این عملیات نظارت کند.

آقای غنی آبادی: بنده اعتقاد دارم با توجه به اینکه اعتبارسنجی در شبکه بانکی کشور آنگونه که باید باشد، نیست و همچنین با توجه به اینکه نسبت مطالبات غیرجاری یکی از چالش‌های اصلی نظام بانکی است، بالا بردن این عدد، یعنی تعداد بیشتری تسهیلات گیرنده بدون اینکه صورت‌های مالی حسابرسی شده ارائه کنند، تسهیلات دریافت کنند. پیشنهاد بنده این است که از مبلغ ۱۰ میلیارد تومان بیشتر نشود.

آقای دکتر همتی: همان مبلغ ۱۰ میلیارد تومان در نظر گرفته شود و هر ساله بر اساس شاخص تورم تعدیل گردد. به موضوعی که آقای دکتر نوری در خصوص صورت‌های مالی فرمودند هم اشاره شود. آقای غنی آبادی: این موضوع در اختیار خود بانک است.

آقای دکتر مرادپور: اگر اجازه بفرمایید موضوع استفاده از صورت‌های مالی را در بحث اعتبارسنجی در نظر بگیریم.

آقای دکتر نوری: در پرونده جای دیش، صورت‌های مالی حسابرسی شده وجود دارد. یکی از اعضای که محکوم شد، ۳۰ سال حسابرس مستقل بود و زمانی که گزارش حسابرسی را ارائه دادند، بنده، به بند پیش پرداخت سرمایه در گزارش حسابرسی اشاره کردم که ایشان اظهار عدم بی‌اطلاعی کردند. اگر به این بند از گزارش توجه می‌شد، این سلسله اتفاقات رقم نمی‌خورد.

آقای دکتر بحرینی: هشدار می‌دهم که آقای دکتر نوری می‌دهند برای تسهیلات ۲۰ میلیارد تومانی نیست. در تسهیلات کلان، فرمایش ایشان کاملاً صحیح است و می‌توان قیدی گذاشت که در تسهیلات بیش از یک همت استفاده از صورت‌های مالی رعایت شود.

دبیر هیأت عالی: جمله «این عدد سالانه متناسب با نرخ تورم اعلامی بانک مرکزی و با ابلاغ بانک مرکزی

تعدیل می‌گردد»، اضافه شود پیرخانه
هیأت عالی

جمهوری اسلامی ایران
سایت عالی بانک مرکزی

آقای دکتر ماجد: به لحاظ تئوری اقتصادی به دلیل اینکه در تورم می‌توانند جایگزینی در نهاده انجام بدهند، اصطلاحاً بیش از حد برآورد می‌شود (overestimate)؛ بنابراین، جسارتاً بنده با این قسمت مخالف هستم.

دبیر هیأت عالی: عبارت «به تشخیص» را جایگزین می‌کنیم.

آقای دکتر ماجد: تناسب را چه کسی تشخیص می‌دهد؟

دبیر هیأت عالی: هیأت عامل؛ جمله «این عدد سالانه توسط هیأت عامل بانک مرکزی تا حداکثر نرخ تورم سالیانه تعدیل می‌گردد»، اضافه شود. دوستانی که موافق هستند، رأی بدهند؛ تصویب شد.

